

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Baptistae Mantuani Carmelit[a]e de patientia aurei libri tres

Baptista <Mantuanus>

Dauentrie, 1515

De morbi cognitione cap.ii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30534

Libet Primus

liratioe cōsistere. Sed (vt ad Christi vestigia reuertamur) euz pp̄
Iudeoz seuitiā relicta Hierosolyma trās Jordanē paululus diuers
tisset, audissetq; Lazaz amicus grauit̄ egrotare, vite suę ratione
posthabita, vadam⁹ inquit aplis et iuuen⁹ euz. Tanta; igit̄ Christi
Jesu saluatoris nr̄i humanitate; et clementiā, si q̄s (vt dignus est)
tota mētis acie cōtemplet, tantę beneuolētę suauitatē nō mirabit̄
solū, verū etiā ad talis p̄ceptoris imitationē accessus, totuz se in of
ficia charitatis effunder, minime tñ mix est, si ab illo in hmōi amor;
vincamur officijs, nā ip̄e om̄iuz nost̄ est pater, nos aut̄ sum⁹ inuicē
fratres, ac multo maior est (vt experimur assidue, et natura ip̄a cōfi
ret) pat̄ in filios, q̄ frat̄ in fr̄es pietatis affectio. Qm̄ igitur ip̄e
p̄cepit, discite a me si tacuerō, nec te lāguentes in grauescente iam se
nio, consolari ac leuare tērauerō, quomodo ab illo didicisse videbor,
cuius vita sanctitas, cuius natura benignitas, cuius doctrina chari
tas fuit: Assimularer p̄fecto, nō sine magno p̄iudicis et cōsciētę dā
no, sacerdoti aut leuitę illi, qui ab Hierusalem in Hierico descēdens,
p̄cussus a latronib⁹ hoiez, et seminū relictus sine misericordiā, si
ne humanitate, sine cura p̄terit. Malo igitur Samaritanuz imitā
ri, qui lamentabili casu motus, vinuz ac oleuz plagis infudit, et pro
lata pecunia stabulario suo infirmū commēdauit, Tētabo itaq; pro
viruz meaz portiuncula, vir optime te adiunare, et artis mee reme
dia quātuz de⁹ cederit, tuis vulneribus applicare phaleratuz autem
et ambitiosuz sermones explodētes, humillimis ac familiarissimis
colloquis datatuz vtinur, ne forte sermonis insolentia, et superbo
dicēdi fastu magis offensus, accipias p̄cōsolatione fastidiū. Sed
iā vnū cōsolationis nost̄re caput afferamus, a cōmuniōibus exordi
entes, sicut (Aristotele teste) doctrinę rō postulare videtur

De morbi cognitione

Cap. ij.

Sanitatis exordiu; morbi cognitio est, naz tuz demum et e;
grotās curari desiderat, et medic⁹ sanare potest, et euz ille se
infirmuz, et iste gen⁹ infirmitatis intelligit, Et omnes operationes

Libet Primus

quã aliq̃s appetitus, siue nature, siue volũtatis exercet, ab aliq̃ cognitiõne p̃ueniri necesse est. Perspicuũ hoc in nobis, q̃ quicq̃d volum⁹ añ cognoueram⁹. In pecudib⁹ quoq̃, illę etẽm neq̃ pabulũ, neq̃ coituz appetunt, nisi rex hmõĩ aliqua vel notione pullent, que ðo sine cognitiõne videtur opari (vt arbores) hec a cognoscẽte aliquo necãriuz est in op⁹ dirigi, ideo a Peripateticis d̃r, opus nature op⁹ esse. Philosophi em̃ naturas reruz cognitiõne p̃uatas, volũt ab itelligentiũ q̃ voluẽdis coeloz orbib⁹ a Deo p̃fectę sunt, in opa dirigi, et in aliena prudẽtia, ne operãdo peccẽt, gubernari. Quo fit vt res insensibiles (quales herbe sũt et arbores, et id gen⁹ alia) tãto minus in procreãdis foetib⁹ suis errẽt, quãto p̃spicacioris nature iuuãtur igeniõ. Nos at̃ prudẽtię nrę, que tenuis ẽ innitentes, in operatiõne plerũq̃ decipimur. Est igit̃ operi sp̃ p̃uia cognitiõ, cognitiõne nanq̃ volũtas, volũtate corp⁹ excitãt. Tunc etiã cuz q̃d agimus q̃d nec appetebam⁹, neq̃ cognitiõne fueram⁹ assecuti, vt cuz agricolę ignorãtes thesaurũ effodiũt, q̃d fieri dicit̃ a fortuna, id quoq̃ nō sine p̃cognitiõne cõtingit. P̃cognitiõne inq̃, nō fodiẽtis, sed cuiuspiã alterius, puta dei ṽl angeli, a quo nesciẽs fossor mouet et regit̃. Duplex igitur vt plurimuz cognitiõ necãria est ad curã, et medici scilicet ⁊ egroti. Propterea decẽ leprosis q̃ se in firmos cognoscẽtes, grã curationis ad Chrm̃ venerãt, dictũ fuisse legimus. Ite oĩdite vos sacerdotib⁹, vt infirmãtiuz cognitiõĩ iũgeret̃ cognitiõ medicãtis. Sicut igit̃ hũ q̃ curãdis corpibus p̃sunt, radices morbi et causas ifirmitatũ p̃sũq̃ man⁹ adhibeãt altius inuestigãt, sic nos q̃q̃ qui a deo curãdis aĩab⁹ p̃fecti sum⁹. Spiritualĩuz langoz causas ⁊ naturas scire, non vtile tantum, sed etiãz necessãriuz

De duplici morbo hominis

Ca. iij

Ut quemadmoduz ex duplici substantia, corpe scilicet et aĩa cõstat homo, ita duplex ẽ hominis morb⁹, animi videlicet et corpis. Duo q̃q̃ et medicoz et medicinaz g̃na sunt. Unuz q̃ exteriõr, alteruz q̃ interiõr hõ curet̃. Atq̃ ita infirmitati nrę nature q̃q̃ de